

ODPIS

Sygn. akt V S 121/24

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2024 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca: Sędzia Dorota Bassa (spr.)
Sędziowie: Bogusława Jarmołowicz - Łochańska
Ewa Talarczyk

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2024 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym sprawy ze skargi Zbigniewa Saraty na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie w sprawie sygn. akt I C 6243/18 z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie

postanawia:

1. stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie, sygn. akt I C 6243/18, nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. przyznać skarżącemu Zbigniewowi Saracie od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie sumę pieniężną w wysokości 5.000 zł (pięć tysięcy złotych) za okres od dnia 25 lipca 2018 r. do dnia 16 lipca 2024 r.;
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;
4. zwrócić Zbigniewowi Saracie kwotę 200 zł (dwieście złotych) uiszczoną tytułem opłaty sądowej od skargi i polecić jej wypłacenie z sum Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność

SEKRETARZ SĄDOWY

Marta Szczesna

UZASADNIENIE

Zbigniew Sarata wniósł w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 75 ze zm.; dalej jako „ustawa o skardze na przewlekłość” lub „ustawa”) o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie o sygn. akt I C 6243/18, toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie.

Ponadto skarżący wniósł o:

- Przyznanie od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie na jego rzecz sumy pieniężnej w wysokości 18.250 zł,
- zwrot opłaty od skargi;
- zalecenie sądowi prowadzącemu postępowanie wyznaczenie terminu na przeprowadzenie odpowiednich czynności;
- zwrot kosztów postępowania, w tym kosztów ewentualnego zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie wniósł o jej nieuwzględnianie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Oceniając prawidłowość i terminowość czynności podjętych przez Sąd Rejonowy, Sąd Okręgowy stwierdził, że skarżący zasadnie zarzucił Sądowi Rejonowemu przewlekłość postępowania w sprawie.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie trwa dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Jak z kolei stanowi art. 2 ust. 2 ustawy, dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Z analizy załączonych akt o sygn. I C 6243/18 Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie wynika, że postępowanie w tej sprawie zostało wszczęte na skutek złożenia pozwu, który wpłynął do Sądu Rejonowego w dniu 25 lipca 2018 r. Od tego czasu w sprawie nie odbyła się żadna rozprawa. W ocenie Sądu Okręgowego postępowanie jest

prowadzone w sposób przewlekły. Od daty złożenia pozwu do Sądu Rejonowego upłynęło 6 lat. Zdaniem Sądu Okręgowego sytuacja sporadycznego podejmowania czynności, która wystąpiła w przedmiotowej sprawie, świadczy o tym, że postępowanie w sprawie, której dotyczy rozpoznawana skarga, trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla jej rozstrzygnięcia. Wskazać należy, iż zarówno wartość przedmiotu sporu jak i zawilość przedmiotowej sprawy nie usprawiedliwiają trwania postępowania przez okres 6 lat. Przeciwnej oceny nie uzasadniają okoliczności podniesione przez Prezesa Sądu Rejonowego w piśmie z dnia 19 czerwca 2024 r., stanowiącym odpowiedź na skargę. Obowiązek sądu rozpoznawania wszystkich wniesionych spraw bez nieuzasadnionej zwłoki przy zachowaniu zasady ich rozpoznawania według kolejności wpływu oraz z uwzględnieniem przepisów nakazujących rozpoznawanie niektórych rodzajów spraw w ustawowo określonych terminach, nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla bezczynności Sądu albo podejmowania czynności obiektywnie zbędnych.

Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Krakowie w postanowieniu z dnia 22 marca 2007 r., II S 1/07 (LEX nr 269383), przewlekłość postępowania zachodzi, gdy jest ono długotrwałe, prowadzone rozwolekle i trwa ponad konieczność wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych niezbędnych do końcowego rozstrzygnięcia, będących w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu. Taka właśnie sytuacja zaistniała w postępowaniu w sprawie o sygn. akt I C 6243/18.

Wskazać również należy, że ETPCz, który ocenia postępowanie jako całość zwykle stwierdza przewlekłość, jeśli trwało ono w jednej instancji dłużej niż trzy lata (zob. tak np. Wyrok ETPC z dnia 10 lipca 1984 r. w sprawie Guincho przeciwko Portugalii, nr 8990/80), w dwóch instancjach pięć lat (zob. tak np. Wyrok ETPC z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie Donnadiu przeciwko Francji, nr 19249/02), a z udziałem Sądu Najwyższego sześć lat (zob. tak np. wyrok ETPC z dnia 9 stycznia 2007 r. w sprawie Gossa przeciwko Polsce, nr 47986/99).

Sąd Okręgowy ma na uwadze, iż od wszczęcia postępowania minęło 6 lat, a co za tym idzie nie sposób uznać, by sprawa miała szansę zakończyć się w rozsądnym czasie, tym bardziej mając na uwadze okoliczność, iż pierwsza rozprawa została wyznaczona na 25 września 2024 r. W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że w przedmiotowej sprawie nastąpiła przewlekłość postępowania. Czas jego trwania wydłużył się bowiem nieproporcjonalnie do charakteru sprawy oraz stopnia jej skomplikowania.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt. 1 sentencji, stwierdzając, że w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Mokotowa w Warszawie, sygn. akt I C 6243/18, nastąpiła przewlekłość postępowania.

Stosownie do treści art. 12 ust. 4 ustawy o skardze na przewlekłość (w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia skargi), uwzględniając skargę sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa, a w przypadku skargi na przewlekłość postępowania prowadzonego przez komornika - od komornika, sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20 000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla

skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania.

Skarżący domagał się przyznania od Skarbu Państwa kwoty 18.250 zł. Zdaniem Sądu Okręgowego w realiach niniejszej sprawy kwota ta jest wygórowana. Postępowanie w sprawie trwa szósty rok, a skarżący nie wykazał, by sprawa ta miała dla niego szczególne znaczenie, które uzasadniałoby przyznanie sumy pieniężnej w kwocie wyższej niż 5000 zł za łączny czas trwania postępowania.

Dlatego Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt. 2 sentencji, przyznając skarżącemu Zbigniewowi Saracie ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie sumę pieniężną w wysokości 5.000 złotych, a dalej idące żądanie w tym zakresie oddalił w pkt. 3 sentencji. Zawarte w tym punkcie sentencji rozstrzygnięcie o oddaleniu skargi w pozostałym zakresie dotyczy również wniosku z pkt. 4 i 5 petitum skargi. Wobec wyznaczenia rozprawy na dzień 25 września 2024 r. wydanie Sądowi Rejonowemu zaleceń podjęcia dalszych czynności jest obecnie zbędne, mogłoby to bowiem niepotrzebnie skrepować Sąd Rejonowy w swobodnym podejmowaniu dalszych decyzji co do biegu postępowania w zależności od stanu sprawy oraz wyniku czynności dotychczas podjętych.

Ponadto wskazać należy, iż skarżący nie poniósł innych kosztów postępowania niż opłata od skargi (nie posiadał profesjonalnego pełnomocnika – co uzasadniałoby zwrot kosztów zastępstwa prawnego).

O zwrocie opłaty od skargi (pkt. 4 sentencji) orzeczono na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

**Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność**

SEKRETARZ SĄDOWY

Marta Szczepa